

Ersta Sköndal Bräcke högskolas remissvar: SOU 2018:78 Ökad attraktionskraft för kunskapsnationen Sverige

Ersta Sköndal Bräcke högskola har getts möjlighet att lämna synpunkter på betänkandet SOU 2018:37 "Ökad attraktionskraft för kunskapsnationen Sverige, dnr U2018/04199/UH och avger följande remissvar.

Högskolan välkomnar utredningens ambition att undanröja hinder som försvårar rekrytering av utländska studenter som väljer att studera i Sverige. Lärosätets ställningstaganden till utredningens förslag relateras också till de slutsatser som drogs i högskolans självvärdering kopplad till Universitetskanslersämbetets (UKÄ) tematiska utvärdering av hållbar utveckling.

I detta yttrande kommenteras valda områden av betänkandet.

Migrationsrättsliga aspekter (kapitel 6)

Högskolan stödjer utredarnas förslag att Migrationsverket ges i uppdrag att se över processer för att ytterligare förenkla handläggningen och förkorta handläggningstiderna vid ansökningar om uppehållstillstånd för studenter utanför EU. Däremot ställer sig högskolan mer tveksam till förslaget om särskild certifiering.

Stipendier och annan finansiering av tredjelandsstudenter (kapitel 8)

Kvalitetskriterier för fördelning av stipendier till lärosäten

Högskolan tillstyrker utredningens förslag att det behövs en resursförstärkning av stipendier. Det är dock viktigt att tydliggöra hur de 120 miljoner, som utredningen föreslår, ska fördelas och förvaltas. Idag är fördelningen organiserad utifrån "hur många tredjelandsstudenter ett lärosäte har haft och planerar att utbilda". Det finns en risk för inläsningseffekter som gynnar de lärosäten som redan har tredjelandsstudenter, och missgynnar de lärosäten som planerar för, men inte tidigare har haft, lika många tredjelandsstudenter.

Högskolan föreslår vidare att de kvalitetskriterier som utredningen föreslår, även kopplas till Agenda 2030. I sina ansökningar om medel från Universitets- och högskolerådet (UHR) behöver lärosätena visa hur internationaliseringsarbetet knyter an till de globala hållbarhetsmålen (se nedan kommentar om internationalisering, kunskapsnationen Sverige och hållbar utveckling).

Högskolan ställer sig bakom utredningens förslag att öka antalet stipendier som kan sökas av personer från utvecklingsländer. En konkret insats är att kompletterande stipendier kan lysas ut utifrån Agenda 2030 och de globala målen. Här kan tematiska utlysningar göras under de närmaste 10 åren, 2020–2030 med:

- a) Stipendier inom miljödimensionen (med alla berörda utbildningar och teknikområden)
- b) Stipendier inom den sociala dimensionen (med alla berörda sociala, hälsa, vård- och humaniorautbildningar)
- c) Stipendier inom ekonomi (finans)

Högskolan menar dock att sådana utlysningar inte bör ersätta nuvarande stipendier, såsom utredningen föreslår, utan de skulle kunna komplettera och förstärka Sveriges akademiska bidrag till hållbar utveckling, genom ökade internationaliseringssatsningar. Utlysningar av detta slag bör ske i samråd med de berörda biståndsaktörerna.

Förenklat och mer flexibelt stipendieförfarande

Det bör finnas fler ansökningsomgångar, olika tematiska områden (se ovan), stipendier för delar av en utbildning, för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och praktik. Lärosätena bör bjudas in i framtagandet av förslag på olika typer av stipendier, exempelvis inom vård, omsorg och socialt arbete och andra professionsnära utbildningar – som hittills i allt för liten grad har kunnat ta del av det befintliga utbudet av stipendier.

Internationalisering och hållbar utveckling

I slutbetänkandet finns endast lite skrivet om kopplingen mellan internationalisering, Sverige som kunskapsnation och hållbar utveckling. Högskolan ser det dock som positivt att Svenska institutet (SI) fr.o.m. 2018 kommer att koppla den biståndsfinansierade verksamheten till Agenda 2030. Detta arbete behöver utvecklas och stärkas, inte bara på SI utan också i relation till biståndet. Det behövs mer långsiktiga och omfattande satsningar.